

Posudek oponenta na bakalářskou práci

RNDr. Pavel Vlach, Ph.D.

Bakalářská práce Kristýny Pouchové s názvem „Srovnání společenstev obojživelníků na českých rašeliníštích“ přináší na 55 stranách mix rešeršní, terénní a projektové práce; struktura této kvalifikační práce je pro mě poměrně nepřehledná, ale zdá se, že tento typ práce je pro příslušný studijní obor vyžadován. V následujícím textu se tedy pokusím s textem uvedené kombinace a jí poplatné struktuře nějak popasovat.

Kapitola „Úvod“ přináší stručné pozadí celé bakalářské práce, motivy a její cíle. Celé nastíněné pozadí je v pořádku, podané čtivě a srozumitelně, i když v jeho úvodu a závěru se objevují nelogičnosti, ne úplně vhodná souslednost informací nebo informace poněkud zmatečné. V této souvislosti uvedu dvě po sobě jdoucí věty: „*Pokles jejich populací významně ovlivňuje fungování mnohých terestrických ekosystémů. Velký úbytek obojživelníku tak může ovlivnit i lidský blahobyť.*“ Co přesně je tím míněno?

Také z formulace posledního odstavce úvodu jsem na rozpacích: Je cílem jen srovnání a zaměření se na nároky jednotlivých druhů, nebo je součástí BP i návrh projektu? Je to jen návrh nebo projekt bude opravdu realizován, když se zde píše: „*V rámci projektu bude financována tvorba různých typů tůní a následný monitoring.*“ Pokud ano, proč se vzápětí píše: „*Tato bakalářská práce slouží jako podklad projektu na zlepšení stavu našich obojživelníků?*“

Kapitola s názvem „Současný stav poznání“ zřejmě odpovídá doporučenému „Literárnímu přehledu“; autorčin ekvivalent na mě nicméně působí poněkud filosoficky. Jednotlivé podkapitoly jsou zpracovány přehledně, obsáhle s použitím obsáhlého seznamu literatury. Jen místy se objevují až příliš velká zobecnění nebo neobratné formulace, které posouvají prezentovaná sdělení trochu jiným směrem, než patrně bylo zamýšleno. Jako příklad mohu uvést: první tři věty v podkapitole „Životní cyklus“ jsou příliš zobecňující, všichni známe mnoho výjimek (i celé skupiny), které neodpovídají prezentovanému schématu. Pokud myslela autorka jen naše obojživelníky, kteří by popisu životního cyklu odpovídali, mělo to být uvedeno. Případně by stačil nějaký větný člen dávající prostor pro výjimky. Toto zobecnění bez uvedení specifikace „naši obojživelníci“ se objevuje tu a tam v celé kapitole. Stejně tak další tvrzení, o tom, že VŠICHNI naši obojživelníci vyhledávají zejména stojaté vody, neplatí určitě o mlokovi skvrnitém.

V podkapitole „Ohrožení obojživelníků“ by si kritičtější hodnocení zasloužila pasáž o zapojení obojživelníků do potravních řetězců na straně 3. Ta úvaha je jistě správná, nicméně kritickou revizi nebo aspoň poznámku by si i v kontextu s tím, že autorka zde cituje práce z období 1969-1992, zasloužily údaje o tom, že obojživelníci jsou hlavními primárními konzumenty na lokalitách bez ryb (kolik takových významných lokalit je?), resp. že jsou vhodnou potravou pro ostatní obratlovce na jaře, kdy je potravy málo. Obecně predace vajíček, larev a juvenilů, stejně jako predace adultů norky, mývaly, ale i vydrou v reprodukční sezóně zásadně přispívají ke snižování stavů obojživelníků – to se v textu asi mělo objevit.

V podkapitole „Obojživelníci na rašeliništích“ je na poněkud necitlivě vložen odstavec popisující experiment Mazerolla (2005); tato pasáž by si zasloužila přepracování.

Ke kapitole „Předběžný průzkum“ mám řadu výtek. Především už název této kapitoly nevyovídá o tom, co vlastně kapitola obsahuje; totiž takový mix literárního přehledu, metodiky, výsledků a diskuze, a to bez tohoto obvyklého členění.

Úvod k této kapitole je vlastně metodikou, nicméně ta postrádá důležité informace – termíny, frekvence odlovů, doby expozice pastí, velikost ok na podběráku apod.; z mého pohledu je tohle poměrně velký problém.

Popis lokalit je vhodný a podrobný, následující „Přehled ekologie obojživelníků pro předběžný průzkum“ je už zase diskutabilní; mám sice výhrady i k názvu této kapitoly, ale především mi vadí, že tato rešeršní část k ekologii jednotlivých druhů měla být rozhodně v kapitole „Současný stav poznání“.

Výsledky předběžného průzkumu nejsou striktně odděleny od managementových návrhů ale ani od údajů, které patřily spíše do popisu lokalit (např. umístění lokalit v polích síťového mapování) nebo by patřily do diskuze (zjištěných nálezů s historickými údaji z literatury), kdyby v práci byla. Výsledky průzkumů nejsou ani nijak kvantifikovány, resp. početnost jednotlivých druhů není hodnocena ani do četnostních kategorií (např. hojný druh, ojedinělý apod.). Tím vlastně není ani splněn jeden cíl práce srovnat společenstva obojživelníků na jednotlivých lokalitách, protože jsem nezaznamenal žádné srovnání; tedy kromě výčtu jednotlivých zjištěných druhů, a to je z mého úhlu pohledu pro srovnání lokalit málo. !

Jak jsem ale (snad dobře) pochopil, těžištěm tohoto typu BP by měl být **projekt**. Bohužel i k projektu mám obecné i konkrétní výtky.

Především celý projekt působí poněkud samoúčelně. Malé tůně pro čolka horského minimálně v případě rašeliniště na Křemelné jsou nadbytečné, celé území je plné drobných vodotečí, rozlivů a tůní. Představa, že do I. zóny NP Šumava, na ideální rašeliniště, vjede bagr, aby tam vyhrábnul 4 tůňky, mi nahání hrůzu. Stejně tak budování několika malých tůní v rozsáhlých prostorách Vltavského luhu (v území cca 12×1,5 km) mi přijde jako samoúčelné. Jak vlastně přišla autorka na tyto počty? Naopak v případě Filipohuťské slati by se měla energie věnovat spíše obnově rybníka v údolí Filipohuťského potoka než vybudování nové velké tůně, ale v projektu o tom není ani zmínka.

Také mám výhrady ke značení obojživelníků. Sama aplikace VIE není bez rizik (nebezpečí infekcí) a opět v tomto případě samoúčelná. Naznačení obojživelníků na 4 malých tůních v prostoru kolem 20 km² při zohlednění akčního rádia jednotlivých druhů a celkového počtu reprodukčních stanovišť na území nemůže přinést jakékoliv relevantní kvantitativní údaje pro případné hodnocení efektivity vybudovaných reprodukčních stanovišť. Pokud je v plánu označit VIE větší množství obojživelníků z celé plochy, pak to nekoresponduje s finanční rozvahou, kde je napsáno, že bude provedeno 6 návštěv.

Také k finanční rozvaze projektu mám připomínky. V případě stanovení úvazků není jasné, o jaký časový horizont se jedná. At' počítám, jak počítám, nemohu se dostat k částce na osobní náklady (včetně odvodů) uváděné v rozpočtu. Samozřejmě neznám detaily příslušných výzev nebo operačních programů, ale nezdá se mi ani struktura rozpočtu. Náklady na služby, tedy vybudování vlastních tůní přesahují jen lehce 50% dotace, naopak velmi štědré jsou osobní náklady a náklady režijní spolu s cestovním, které tvoří skoro 50 % nákladů. Především režijní náklady mi přijdou tak velkorysé, že působí až nadneseně (není ale jasné, zda projekt je určen pro malou firmu o třech zaměstnancích nebo pro nějaký polostátní moloch, který spolkne nekonečné množství režijních nákladů raz dva). Nebo jsem jen možná až dosud pracoval v těch nesprávných projektech.

Očekávané výstupy projektu jsou jen stěží splnitelné. Zvýšení počtu množících se jedinců a druhů oproti předběžnému průzkumu půjde zjistit jen velmi obtížně, když v rámci předběžného průzkumu nedošlo k žádné kvantifikaci populačních charakteristik jednotlivých druhů (vzhledem k použitým metodikám a jednorázovému ročnímu průzkumu ale ani dojít nemohlo).

Seznam literatury čítá přes 100 literárních zdrojů, což je poměrně velkorysý počet na BP. Škoda je, že místy mají zdroje nejednotné formátování a také mírně nestandardní formátování.

V práci jsou i formální chyby, i když frekvence jejich výskytu nepřekročila neúnosnou míru. Jen některé z nich: není nutné psát stále vědecký název taxonu, při první zmínce stačí; tabulka str. 29 by měla mít kurzívou vědecké názvy taxonů obojživelníků; místy jsou gramatické chyby („mezidobý“); časté použití 1. osoby j. č.; citace „Houlahan a jeho kolegové (2000)“ nebo „Andrén a jeho kolegové (1988)“ je poněkud nestandardní.

Hodnocení

Sečteno podtrženo, Kristýna Pouchová sepsala dílko, které obsahuje 1. kvalitní rešerši na základě mnoha zdrojů informací, 2. nepřilíš vhodně prezentované výsledky batrachologického průzkumu na sledovaných lokalitách, 3. poněkud samoúčelně sestavený projekt s rozpočtem, který z poloviny tvoří náklady, které vlastně nevedou k naplnění jeho cíle. Práci nicméně doporučuji k obhajobě s hodnocením **dobře**.

V Blovicích dne 18.5.2017

Pavel Vlach

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Název práce: Srovnání společenstev obojživelníků na českých rašeliništích

Autor: Kristýna Pouchová

Oponent: RNDr. Pavel Vlach, Ph.D.

FORMA PRÁCE:

- rešeršní (R)
- experimentální (E) hodnocení kvality literárního přehledu by mělo tvořit základ hodnocení (75%)
- projekt (P)

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název (R;E;P)¹

- dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný
- vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně
- nevystihuje obsah práce

cíle a hypotézy (R;E;P)

- jasně formulované
- nejasně formulované
- chybí

úvod a literární přehled (R;E;P)

- jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace
- nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací
- příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevystižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně

použité informační zdroje založené zejména na (R;E;P)

- původní zahraniční a domácí literatura
- učebnice, slovníky a monografie
- „šedá literatura“

použitá literatura (R;E;P)

- v odpovídajícím rozsahu
- v nedostatečném rozsahu

materiál a metody (E)

- jasné, přehledné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vytčené cíle
- jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, ale množství materiálu je nedostačující
- nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsání ( ) nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytčené cíle

výsledky (E)

---

¹ v závorce je uvedeno, pro kterou formu práce se vyplňuje

- vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,
- zbytečně se opakující výsledky (např. dvojí prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody
- k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody
- prezentace nedostatečná

interpretace dat (diskuse) (E)

- odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů
- diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)
- data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty

návrh experimentu (P)

- jasný a přehledný, realizovatelný
- jasný a přehledný, obtížně realizovatelný
- nesrozumitelný, nerealizovatelný

shrnutí projektu (P)

- dostatečné, srozumitelné a výstižné
- nedostatečné

aplikace do praxe (P)

- je uvedena
- není uvedena

závěry (R;E;P)

- práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce
- závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny
- závěry nejsou podloženy či nevycházejí z předkládané práce

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA (R;E;P)

obrázky a tabulky

- přehledné a obsahují dostatečné množství informací
- nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací
- nejsou součástí textu
- nevyhovující

text

- formálně dokonalý
- bez větších formálních nedostatků
- po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)

jazyk

- odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

literatura

- citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)

(●) citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)

V případě potřeby přiložte doplňující komentář. Slovní hodnocení je povinné v případě, že se oponent obhajoby osobně nezúčastní.

Doplňující komentář přiložen ANO (●) NE ( )

Práce splňuje - nesplňuje požadavky kladené na bakalářské práce předkládané na PřF JU, a proto ji doporučuji – ~~nedoporučuji~~ k obhajobě².

Práci hodnotím klasifikačním stupněm²

VÝBORNĚ VELMI DOBŘE

DOBŘE

NEDOSTATEČNĚ

Datum: 18.5.2017

Podpis oponenta: .....

---

² nehodící se škrtněte